

Број:

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА
2005. ГОДИНУ

Сарајево, мај 2006. године

САДРЖАЈ

I.	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II.	РЕВИЗОРСКИ ИЗВЈЕШТАЈ	4
1.	Налази и препоруке	4
1.1.	Систем интерних контрола	4
1.2.	Набавке	5
1.3.	Попис средстава и извора средстава	6
2.	Кореспонденција	6

Прилог: Табела 1 «Извршење буџета за период 01.01. - 31.12.2005. године»

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и финансијског пословања Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Изборна комисија) за 2005. годину.
- 1.2. Руководство Изборне комисије је одговорно за финансијске извјештаје, за поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.
- 1.3. Законски основ ревизије садржан је у одредбама Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине («Сл. гласник БиХ» број: 12/06). Ревизију смо извршили у складу са ревизијским стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција – INTOSAI («Сл. гласник БиХ» број: 15/01). Ови стандарди захтјевају да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да су финансијски извјештаји састављени у складу са важећом законском регулативом и примјењивим рачуноводственим стандардима и да представљају тачан и истинит приказ пословања. Ревизија оцјењује и поузданост система интерних контрола којим се осигурава примјена закона и прописа, заштита имовине и поуздано извјештавање.
- 1.4. Ревизија је, на основу узорака, испитивала значајне трансакције, које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја, оцјену значајних процјена извршених од стране руководства приликом састављања финансијских извјештаја, усаглашеност са законима и прописима и оцјену система интерних контрола. Сматрамо да ревизија коју смо обавили пружа разумну основу за давање нашег мишљења.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Изборне комисије за 2005. годину приказују у свим значајним аспектима реално и истинито финансијско стање на дан 31.12.2005. године.

Без намјере даљег квалификовања нашег мишљења скрећемо пажњу на неблаговремено достављање Информације о систему интерних контрола реализованих у току године као и корективне радње предузете у циљу реализације препорука ревизије из протекле године, на обавезу дослиједности у примјени Закона о јавним набавкама као и обавезу на свеобухватност пописа средстава и извора средства (тачка 1.1., 1.2. и 1.3. Извјештаја).

II РЕВИЗОРСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

1. Налази и препоруке

1.1. Систем интерних контрола ¹

Ревизија је извршила испитивање система интерних контрола, административних и рачуноводствених процедура и квалитета финансијског управљања у Централној изборној комисији БиХ (у даљем тексту: Изборна комисија). Циљ ових испитивања је био да се увјеримо у којој мјери су оперативни циљеви остварени и колико су поуздани подаци на којима се базирају финансијски извјештаји, те да ли је финансијско управљање у складу са постојећим прописима.

Министарство финансија и трезора БиХ доставило је свим корисницима буџета Практични водич за ефикасну интерну контролу у институцијама Босне и Херцеговине² који садржава смјернице у вези израде Правилника о интерним контролама. Водич је усвојен у оквиру Акционог плана од стране Савјета министара БиХ и базиран је на, у свијету, широко прихваћеном моделу система интерних контрола од пет компоненти:

- контролног окружења,
- процјене ризика,
- контролних активности,
- информација и комуникација,
- мониторинга.

Изборна комисија није до сада предузела активности на изради Правилника о интерним контролама што је обавеза која произилази из одредби Закона о извршењу буџета.

Канцеларија за ревизију подржава овакав модел успоставе система интерних контрола, те препоручујемо руководству Изборне комисије да настави започете активности на изради Правилника о интерним контролама који ће се базирати на датим смјерницама Министарства финансија и трезора БиХ, а све у циљу отклањања ризика од евентуалних грешака и злоупотреба у пословању Изборне комисије.

• Контролно окружење

Контролно окружење је основа система интерних контрола којим се осигурава позитиван амбијент у ком запослени проводе различите активности и остварују своје обавезе у систему интерних контрола.

Највећа одговорност за успостављање система интерних контрола и самим тим и контролног окружења везана је за руководство Изборне комисије. Успостављањем ефикасног и ефективног система интерних контрола највише ће користити руководству јер ће такав систем обезбиједити (у разумној мјери) заштиту пословања од превара, грешака и евентуалних злоупотреба.

¹ Интерне контроле су јединствен процес који уводи организација као скуп поступака и мјера које осигуравају тачност и правилност евидентирања финансијских трансакција, њихову пуну усклађеност са законима и економично и ефективно трошење јавног новца.

² Погледати Инструкцију за развој и одржавање система интерних контрола од 08.03.2005. године коју је сачинило Министарство финансија и трезора БиХ и Акциони план за успоставу система интерних контрола у институцијама БиХ који је предложила радна група за израду и провођење Акционог плана за јачање система интерних контрола, а коју је именовао Савјет министара БиХ Одлуком број: 277/04 од 16.12.2004. године.

- **Процјена ризика**

Изборна комисија није успоставила јасне и недвосмислене циљеве пословања према подручјима и активностима свога пословања, тако да нису утврђени ризици у односу на поједине активности. Према томе, Изборна комисија није у могућности вршити вредновање ризика са становишта значајности процјене појаве ризика, процјењивање толеранције за поједине ризике и одређивање стратегије за поступање са ризицима. Овај дио процјене ризика је кључни за предузимање мјера за спречавање ризика који је садржан у контролним активностима.

Утврдили смо да Изборна комисија није у прописаном року сачинила и уз годишње извјештаје за 2005. годину доставила Министарству финансија и трезора БиХ Информацију о систему интерних контрола реализованих у току године, као и корективне радње предузете у циљу реализације препорука ревизије из протекле године, како је то прописано одредбама члана 18. Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ.

Изборна комисија је накнадно, у току ревизије израдила и доставила наведену Информацију.

Изборна комисија треба да дефинише циљеве пословања према појединим подручјима и активностима које нису само везане за финансијски аспект пословања. На примјер, процјена ризика се може утврдити за активности везане за финансијско пословање (буџет, набавке, посебни програми, финансијско извјештавање и сл.), као и за активности везане за опште пословање Изборне комисије.

Такође, скрећемо пажњу руководству Изборне комисије да треба благовремено израдити и уз годишње извјештаје доставити Информацију о систему интерних контрола реализованих у току године, као и корективне радње предузете у циљу реализације препорука ревизије из протекле године, како је то прописано одредбама члана 18. Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ.

1.2. Набавке

Канцеларија за ревизију је уважила чињеницу да је 2005. година била прва година примјене новог Закона о јавним набавкама као и чињеницу да је јавни сектор током 2005. године био ускраћен за подршку институција чије је формирање предвиђено тим Законом, међутим испуњавајући свој мандат ипак истичемо обавезу поштивања норми Закона о јавним набавкама, те у намјери да допринесемо бољем разумијевању проблематике набавки, скрећемо вам пажњу на недостатке у процесима набавке које смо забиљежили током обављања ревизије.

Изборна комисија је у децембру 2005. године провела, Законом о јавним набавкама, прописане процедуре избора најповољнијег добављача за испоруку софтвера у износу од 8.994,50 КМ и два путничка возила у износу од 70.058,37 КМ из средстава одобрених по Одлуци Високог представника за БиХ. Међутим, плаћање за наведену опрему је извршено по профактурама од 30.12.2005. године, прије закључења уговора о испоруци који су закључени 16.01.2006. године за софтвер и 06.01.2006. године за путничке аутомобиле. Испорука наведене опреме извршена је 30.01.2006. године (софтвер) и 29.03.2006. године (путнички аутомобили). Образложено нам је од одговорних особа у Изборној комисији да су овако поступили из разлога што нису могли чекати истек прописаног жалбеног рока од 15 дана из страха да неће моћи извршити плаћање у јануару 2006. године, обзиром да су одобрена средства за те намјене, према Одлуци Високог представника требали утрошити у току 2005. године.

Без обзира на напријед наведено образложење ревизија је мишљења да се у Изборној комисији требају дослиједно придржавати одредби Закона о јавним набавкама, као и да се плаћања према добављачима морају извршити на основу документације из које се недвосмислено може утврдити да је обавеза и стварно настала.

Канцеларија за ревизију препоручује руководству да у сличним ситуацијама благовремено покрене процедуре избора најповољнијег понуђача те да усвоји такве процедуре за стварање материјалних обавеза које омогућавају предходну контролу и посебна одобрења за закључење уговора са добављачима, како се овакви пропусти не би понављали.

1.3. Попис средстава и извора средстава

Ревизија је утврдила да је Изборна комисија извршила непотпун попис средстава и извора средстава у дијелу који се односи на попис сталних средстава у припреми. Наиме, утврђено је да пописна комисија за попис материјалних и нематеријалних средстава, није извршила попис сталних средстава у припреми у износу од 80.997,41 КМ, а која се односе на уплаћене авансе за два путничка аутомобила, ТВ апарат и софтвер.

Поред тога што представља обавезу, потпун и у складу са прописима³ проведен попис средстава и њихових извора, доприноси да у годишњим финансијским извјештајима буде исказан истинит и фер преглед средстава и извора средстава.

Канцеларија за ревизију скреће пажњу на овај пропуст и препоручује руководству да је потребно посвети више пажње приликом организовања и вршења пописа, те да се пописне активности обаве како то налажу рачуноводствени стандарди како се овакви пропусти не би понављали.

2. Кореспонденција

Изборној комисији је уручен нацрт Извјештаја о извршеној ревизији за 2005. годину, на разматрање и достављање коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Изборна комисија није доставила своје коментаре на налазе садржане у Извјештају.

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

³ Међународни рачуноводствени стандарди; Упутство Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника – институција БиХ на дан 31.12.2004. године.